

[Landbrugsministeren]

mulighed for det, hvad enten de er medlemmer af Danske Mejeriers Fællesorganisation eller ej. Det har altså intet med organisatoriske forhold at gøre, det hviler alene på objektive kriterier.

Det leder mig hen til et svar til fru Birthe Hansen, der udtrykte en vis bekymring – og den kan vi måske også godt have – for, hvad der ville ske, hvis man kunne forestille sig den situation, at lurmærket også kunne bruges på et importeret produkt. Jeg vil gerne tilsige fru Birthe Hansen, at det helt klart er hovedreglen, at det anvendes på mælk fra danske køer. Men samtidig er det et kvalitetsmærke, og hvis der skulle opstå en ekstraordinær situation, som tilsiger, at det kunne være hensigtsmæssigt at bruge lurmærket også på importeret mælk, er det for det første en undtagelse, og det er ikke en undtagelse, som mejerierne selv kan gøre, det kan alene Landbrugsministeriet, hvis det skønnes hensigtsmæssigt. Men jeg vil gerne understrege her, at de samme strenge kvalitetskrav i så fald vil skulle lægges til grund, så der er altså ikke nogen grund til bekymring for den kvalitet, som lurmærket står for.

Jeg vil meget gerne i udvalget deltage i at besvare de spørgsmål, som der måtte være.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Landbrugs- og Fiskeriudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af lovforslag nr. L 46:

Forslag til lov om ændring af lov om byfornyelse og boligforbedring (byfornyelsesloven) og af lov om påligningen af indkomst- og formueskat til staten (ligningsloven). (Tilskud ved kondemnering af ejerboliger og andelsboliger).

Af boligministeren (Svend Erik Hovmand).
(Fremsat 10/1 91).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Sonja Mikkelsen (S):

Dette lovforslag om tilskud ved kondemnering af ejerboliger og andelsboliger er en genfremsættelse fra første samling suppleret med en bestemmelse om skattefritagelse. I første samling var lovforslaget til første behandling, og ved den lejlighed tilkendegav Socialdemokratiet, at vi er meget positive over for sigtet med lovforslaget og heller ikke har væsentlige bemærkninger til størstedelen af indholdet i det.

For Socialdemokratiet er det fortsat udgangspunktet, at vi skal tilgodese beboerne i ejendomme, der enten er kondemneret eller vil blive kondemneret i fremtiden efter byfornyelseslovens § 73. Der er ikke tale om en egentlig erstatning, men om et tilskud, som skal udgøre forskellen mellem værdien i handel og vand af det, der er kondemneret, sådan som den er efter forbudet mod beboelse, og værdien fra før forbudet, under forudsætning af at kondemnering ikke skyldes misligholdelse af det kondemnerede. Tilskuddet skal afholdes af kommunerne og af staten i fællesskab med halvdelen til hver, hvilket af ministeren skønsmæssigt er angivet til i det kommende år at koste 1 mio. kr. for staten og 1 mio. kr. i kommunale udgifter, idet man forventer, at der om året kondemneres mellem 10 og 20 boliger. I 1991 forventes den statslige udgift at udgøre 10-12 mio. kr., og en tilsvarende udgift vil da naturligvis påhvile kommunerne ud fra det foreliggende lovforslag. Den største del af udgiften i 1991 vil hidrøre fra kondemneringer, som er foretaget i perioden 1983 til og med 1990, som efter lovforslaget også omfattes af tilskudsmuligheden, hvilket vi i Socialdemokratiet er enige i.

I den sammenhæng vil vi gerne anmode ministeren og de øvrige partier i Folketinget om at overveje, om det ikke vil være mest rimeligt over for kommunerne, at den udgift, der vedrører de kondemneringer, der er gennemført fra 1983 til 1990, afholdes af staten alene, idet kommunerne ikke har haft en chance for at tage højde for den udgift, der ellers her pålægges dem, såfremt vi vedtager lovforslaget uændret.

Det samme gør sig ikke gældende for de fremtidige sager, hvor kommunerne kender de-

[Sonja Mikkelsen]

res tilskudsforpligtelse ved en kondemnering og dermed kan tage højde herfor i deres tilrettelæggelse af økonomien omkring byfornyelse og kondemnering af ejendomme.

I lovforslaget forudsætter regeringen, at den statslige udgift, både den ekstraordinært store i 1991 – uanset om det er 12 eller 24 mio. kr. – og i de efterfølgende år, skal afholdes af den årlige aktivitetsramme på finansloven til byfornyelse og sanering. Det kan bekymre lidt, at 1991-rammen skal belastes så relativt meget, og derfor vil jeg gerne benytte denne lejlighed til at opfordre både boligministeren og Folketingets partier til at stemme for det ændringsforslag, Socialdemokratiet har fremsat til finansloven, der indebærer en forøgelse af aktivitetsrammen for byfornyelse og sanering med 250 mio. kr.

Skattefritagelsen for tilskuddet var ikke indeholdt i lovforslaget i første samling, men er kommet med i denne genfremsættelse. Skattefritagelsen er for Socialdemokratiet en naturlig konsekvens af, at vi her i landet generelt kan score skattefrie kapitalgevinster på fast ejendom.

En helt anden ting, jeg gerne vil tage fat på her ved førstebehandlingen, er spørgsmålet om, hvordan § 73 egentlig bruges. Fra Socialdemokratiets side er der flere gange over for tidligere boligministre rejst spørgsmål om, hvorvidt de retningslinier, ministeren har udstyret kommunerne med, hvad angår § 73, er tjenlige til at sikre, at man ikke kondemnerer boliger, som af beboerne absolut opfattes som fortsat egnede til boliger, men hvor ændringer i omgivelserne og forskellige tolkninger måske indebærer, at man fra en kommunes side ikke opfatter en konkret bolig som fortsat levende op til kravene om en menneskeværdig bolig. Det spørgsmål er fortsat ubesvaret, men næppe ukendt for den nye minister, og jeg skal anmode om, at ministeren kommenterer dette spørgsmål her i salen i dag.

Der er desuden en række konkrete spørgsmål, som vi gerne vil have lejlighed til at vende tilbage til i udvalget.

Jeg skal afslutningsvis understrege, at vi fra Socialdemokratiets side er meget indstillet på at medvirke til at gennemføre en lovgivning på dette område, der kan sikre et rimeligt tilskud til ejere af ejendomme, der kondemneres, og hvor ejerne også selv er beboere.

Pernille Sams (KF):

Jeg skal undgå at komme med meget lange betragtninger om dette lovforslag, da det er en genfremsættelse og vor ordfører under førstebehandlingen i november 1990 redegjorde for vores holdninger.

Men jeg kan ikke lade være med at sige, at Det Konservative Folkeparti mener, at dette er et særdeles godt lovforslag ud fra enhver rimelighedsbetragtning. Det er så store økonomiske tab, der kan påføres familier ved kondemneringsbeslutninger, hvor deres bolig, som de har betalt mange penge for, pludselig ikke længere kan bruges som bolig og derfor normalt heller ikke er de samme penge værd. Derfor mener vi, det er helt rigtigt og rimeligt, at der betales disse mennesker et tilskud på størrelse med den værdiforringelse, der er påført dem, og vi håber, at vi hurtigt kan få færdigbehandlet lovforslaget, så det kan komme til at fungere i praksis.

Det er heldigvis ikke mange familier, der i praksis berøres af en kondemneringsbeslutning, men for de få, der bliver det, er det efter de gældende regler uhyre kostbart. Dette lovforslag hjælper godt på forholdene.

Erik Larsen (V):

Lovforslag nr. L 46 anlægger en rimelighedsbetragtning, som Venstre har megen sympati for. Der er tale om at give ejere af ejerlejligheder og andelsboliger et tilskud, som svarer til den værdiforringelse, som sker, når deres bolig kondemneres, det vil sige, at der nedlægges forbud mod benyttelse af boligen til beboelse eller ophold for mennesker.

Ved lov nr. 322 af 24. maj 1989 forsøgte man at afhjælpe de pågældende boligejeres problemer ved at give mulighed for en fristforlængelse ved fraflytning fra de dengang maksimale 6 år til 15 år. Det erkendes, at man ikke i tilstrækkelig grad har afhjulpet problemerne; nogle er kommet i en uforskyldt økonomisk klemme. Det foreliggende lovforslag giver de kommunale myndigheder mulighed for en fristfastsættelse på op til 15 år, og da tilskuddet fastsættes i forhold til fristlængden, vil boligejeren have et klart overblik over sin boligsituation og sin økonomiske situation allerede på det tidspunkt, hvor forbudet meddeles af de kommunale myndigheder. De kommunale myndigheder får et økonomisk ansvar koblet på den kompetence, man har til at foretage kondemneringen, og det er meget godt.

[Erik Larsen]

Lovforslaget indeholder en ændring af ligningsloven, der gør tilskuddet ikkeskattepligtigt, og det kan Venstre støtte. Lovforslagets regler om fastsættelse af tilskud forekommer os rimelige og nok så enkle, som det er muligt i sådan en sag. Vi synes også, at finansieringen over byfornyelses- og saneringsloven i øjeblikket må anses for at være rimelig.

Vi vil støtte lovforslaget i den videre behandling.

Holger K. Nielsen (SF):

Det lovforslag, vi behandler i dag, er en udløber af et beslutningsforslag fremsat af SF og Fremskridtspartiet i forrige folketingsamling. Når nu regeringspartierne ordførere roser lovforslaget i høje toner, vil jeg da ikke undlade at gøre opmærksom på, at regeringen i første omgang havde afvist at gøre noget ved dette problem, men så var vi nogle stykker, der tog fat på det, og i dag står vi med dette lovforslag.

Vi tilkendegav naturligvis vor støtte, da det var til første behandling før valget, og vi kan igen sige, at vi naturligvis er positive over for dette lovforslag, der som nævnt er en udmøntning af vort eget beslutningsforslag. Der kan være nogle tekniske detaljer, vi skal se nærmere på i udvalget, men generelt er vi naturligvis positive over for lovforslaget.

Kirsten Jacobsen (FP):

Jeg vil også, sådan som hr. Holger K. Nielsen gjorde, rose De Konservative for, at de igen fru Pernille Sams' ordførerskab har lagt blidere toner på bordet i relation til dette problem, som man tidligere ikke ville gøre noget ved.

Jeg skal ikke bruge tid på at tilkendegive, at Fremskridtspartiet naturligvis er glad for dette lovforslag, som vi selv har stået fadder til, kun sige til ministeren, at der er lidt tekniske problemer heri, som vi formentlig kan se på i udvalget.

Jeg vil gerne understrege, at det ikke har været forslagsstillernes mening, at dette skulle koste Københavns Kommune en hel masse penge. Det var nok snarere meningen, at Københavns Kommune skulle bruge kondemneringsbestemmelsen efter en anden praksis, således at man kom i overensstemmelse med det, der var meningen med kondemneringsbestemmelsen. For det er helt klart, at dette problem blev så

latent og så stort, fordi Københavns Kommune misbrugte kondemneringsbestemmelsen.

Men vi skal medvirke til en hurtig udvalgsbehandling og håber at få lovforslaget frem til afstemning så hurtigt som muligt.

Sonja Albrink (CD):

Lovforslaget, som vi behandler i dag, er en uændret genfremsættelse af det lovforslag, vi førstebehandlede den 7. november 1990.

Lovforslaget har et godt sigte. Centrum-Demokraterne har altid syntes, at det ikke var rimeligt, at folk, der havde betalt for en bolig, kunne risikere at blive kondemneret uden at få kompensation herfor.

Som jeg sagde under førstebehandlingen, husker flere måske beretningerne i dagspressen om de mennesker, der havde brugt alle deres sparepenge på at sætte disse lejligheder i stand. Pludselig måtte de ikke bo der længere. Ikke nok med at de mistede både deres opsparing og deres bolig, men de havde også prioritetsrenterne, som skulle betales, at slås med.

Centrum-Demokraterne er tilfredse med, at der nu gives et beløb til hver enkelt kondemnering samt en forlængelse af fristen for kondemneringen. Vi har dog svært ved at forstå – som jeg også sagde under førstebehandlingen af det tidligere lovforslag – at tilskuddet skal tages fra byfornyelsesmidlerne.

Jeg skal slutte med at sige, at Centrum-Demokraterne er positive over for lovforslaget, og vi medvirker gerne til en hurtig udvalgsbehandling.

Jørgen Estrup (RV):

Det kan gøres kort, eftersom det er en genfremsættelse; og jeg vil gerne, som jeg gjorde ved førstebehandlingen før valget, sige, at vi fra radikal side er meget glade for dette lovforslag og selvfølgelig klart kan støtte det.

Jeg vil gerne føje til – som fru Kirsten Jacobsen også gjorde – at det er væsentligt, at man samtidig får set på, hvordan man bruger kondemneringsbestemmelserne i Københavns Kommune, og jeg synes, at vi bør benytte udvalgsbehandlingen til også at inddrage det forhold.

Lysholm Christensen (KRF):

Ja, så gør vi endnu et forsøg på at få løst det problem, der opstår, når en bolig bliver kon-

[Lysholm Christensen]

demneret og familier kommer i økonomiske vanskeligheder på grund af den værdiforringelse, der opstår i den forbindelse. Vi har prøvet et par gange, og Kristeligt Folkeparti har også tidligere givet sin tilslutning til det principielle i lovforslaget; det gør vi også i dag. Det er da muligt, at der er nogle småting, vi skal kigge på i udvalget, men lad os så gøre det. Vi tror, at vi kan få dette hurtigt igennem.

Boligministeren (Svend Erik Hovmand):

Jeg vil gerne takke for en meget stor tilslutning til lovforslaget. I virkeligheden hørte jeg ikke nogen tale imod lovforslaget.

Der blev rejst en række tekniske og detaljerede spørgsmål, som jeg meget gerne vender tilbage til under udvalgsbehandlingen. Jeg tror, at mange af spørgsmålene egner sig bedst til det.

Jeg skal heller ikke hæfte mig ved paterniteten til dette forslag – sejren har jo mange fædre, nederlaget kun få – og jeg synes, det er mindre væsentligt, hvem der har taget hvilket initiativ, når det nu ser ud til, at vi får et positivt lovforslag igennem. Jeg medgiver gerne, at SF og Fremskridtspartiet har været meget aktive i dette spørgsmål, og nu ser det altså ud til, at vi kan enes om at få en fornuftig lovgivning. Jeg håber, at vi får en afklaring af disse udestående tekniske spørgsmål under udvalgsarbejdet.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Førmænd:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Boligudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af lovforslag nr. L 47:

Forslag til lov om ophævelse af lov om stempelafgift af topografiske kort.

Af boligministeren (Svend Erik Hovmand).
(Fremsat 10/1 91).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Else Marie Mortensen (S):

Lovforslag nr. L 47 har været fremsat og førstebehandlet i første samling i 1990, men genbehandles nu efter valget.

Vores socialdemokratiske ordfører, fru Eva Fatum, sagde da, at der muligvis ville blive nogle problemer for organisationer, der arbejder med fritidsliv og turisme, og henviste til en udredning i udvalgsarbejdet. Det fastholder vi under denne førstebehandling.

I øvrigt kan vi tilslutte os boligministerens bestræbelser på at ophæve denne lov, selvfølgelig ud fra det synspunkt, at den ikke er aktuel og ikke anvendes mere.

Pernille Sams (KF):

Jeg skal, ligesom vor ordfører gjorde det i november sidste år, da vi sidst førstebehandlede dette lovforslag, give Det Konservative Folkepartis tilslutning til ophævelsen af stempelafgiften for topografiske kort som et led i moderniseringen i ministerierne.

Bodil Thrane (V):

Den 18. februar 1929 vedtoges loven om at lægge stempelafgift på topografiske kort. Loven, der er ændret og moderniseret siden, er tiden alligevel løbet fra, idet det ikke længere alene er staten og dengang Geodætisk Institut, der fremstiller det materiale, som er grundlaget for kortfremstilling i Danmark.

Af den grund har der igennem de seneste mange år været stadig flere situationer, hvor stempelafgiftslovens § 3 har sikret fritagelse, fordi retten til at udgive kort har været overdraget til andre. Som følge deraf er loven faktisk overflødiggjort og statens indtægter minimeret.

Derfor fremsatte den daværende boligminister som et led i regeringens moderniseringsplan den 7. november 1990 lovforslaget om, at lov om stempelafgift af topografiske kort skulle ophæves og loven om ophavsretten alene skulle beskytte Kort- og Matrikelstyrelsens virksomhed.

Denne lov, der samtidig giver mulighed for at opkræve reproduktionsvederlag, har man benyttet sig af længe, og det må i fremtiden være fyldestgørende for styrelsen, der skal klare sig i den fri konkurrence.